ESSE YOZISH: “TIMSOLLARDA AKS ETGAN BUYUK TARIX”

Mashg‘ulotning maqsadi

O‘quvchilarda O‘zbekiston Respublikasining davlat ramzlari orqali xalqimizning boy tarixi, milliy qadriyatlari, mustaqilligi va ma’naviy merosini anglash, tarixiy voqealar va ramziy ifodalar o‘rtasidagi bog‘liqlikni tahlil qilish hamda o‘z fikrlarini qisqa esse shaklida mustaqil, mantiqiy va ijodiy bayon etish ko‘nikmalarini rivojlantirish. Ularda milliy g‘urur, tarixiy xotira va Vatanga sadoqat tuyg‘ularini mustahkamlash.

Kutilayotgan natija

O‘quvchilar davlat ramzlarining tarixiy va ma’naviy mazmunini tushunadi, ularda aks etgan milliy qadriyatlarni tahlil qiladi, shaxsiy fikrlarini dalillar bilan asoslab, mavzu yuzasidan qisqa va mazmunli esse yozadi.

Kerakli jihozlar

Proyektor, davlat bayrog‘i va gerbi tasvirlari, madhiya matni, tarqatma materiallar, yozuv daftarlari.

MASHG‘ULOTNING BORISHI.

I. TASHKILIY QISM (3 daqiqa)

O‘qituvchi o‘quvchilar bilan salomlashadi, davomatni aniqlaydi va mashg‘ulotga tayyorgarlikni tekshiradi. O‘quvchilar mavzu bilan tanishtirilib, mustaqil fikrlash va ijodiy yozma faoliyatga yo‘naltiriladi.

II. MOTIVATSION QISM. “RAMZLAR NIMALARNI SO‘ZLAYDI?” (5 daqiqa)

O‘qituvchi: Aziz o‘quvchilar, bugungi mashg‘ulotimizni bir savol bilan boshlaymiz. Tasavvur qiling, siz O‘zbekistonning davlat ramzlarini ilk bor ko‘rayotgan xorijlik tengdoshingizga ularning mazmunini tushuntirishingiz kerak.

Sizningcha, davlat bayrog‘i, gerbi va madhiyasi xalqimizning qanday tarixi va qadriyatlarini ifodalaydi?

O‘quvchilar: (O‘z fikrlarini bildiradilar.)

Bayrog‘imiz mustaqilligimiz va erkinligimizni ifodalaydi.

Gerbimiz xalqimizning tarixi, mehnatsevarligi va ezgu intilishlarini aks ettiradi.

Madhiyamiz Vatanga muhabbat va milliy g‘ururni tarannum etadi.

O‘qituvchi: Juda yaxshi. Demak, davlat ramzlari shunchaki rasmiy belgilar emas. Ular xalqimizning tarixiy xotirasi, milliy o‘zligi va mustaqil davlatchiligini ifodalaydi.

Bugun sizlar ana shu fikrlarni “Timsollarda aks etgan buyuk tarix” mavzusidagi qisqa esse orqali yoritib berasiz.

III. ASOSIY QISM. “DAVLAT RAMZLARI – TARIXIY VA MILLIY O‘ZLIK IFODASI” (30 daqiqa)

1. “Tarix va timsollar” – fikriy muhokama (5 daqiqa)

O‘qituvchi: Esse yozishdan oldin davlat ramzlarimizdagi ayrim belgilar mazmunini eslab olamiz.

Davlat bayrog‘idagi yarim oy va yulduzlar, gerbimizdagi Humo qushi, madhiyamizdagi Vatan va xalq haqidagi g‘oyalar bizga nimalarni eslatadi?

O‘quvchilar: Yarim oy va yulduzlar tarixiy-madaniy an’analarimizni, Humo qushi baxt va erkinlikni, madhiya esa xalqimizning Vatanga muhabbati va ezgu intilishlarini ifodalaydi.

O‘qituvchi: To‘g‘ri. Endi o‘ylab ko‘ring: nima uchun davlat ramzlarini xalqimizning tarixiy xotirasi bilan bog‘laymiz?

O‘quvchilar: Chunki ularda xalqimizning qadriyatlari, tarixiy merosi, mustaqillikka intilishi va kelajakka ishonchi mujassam.

O‘qituvchi: Demak, ramzlarning mazmunini anglash orqali xalqimizning tarixiy va ma’naviy merosini ham chuqurroq tushunamiz.

2. Esse yozish: “Timsollarda aks etgan buyuk tarix”

O‘qituvchi: Aziz o‘quvchilar, endi mavzu yuzasidan qisqa esse yozasiz. Esseda davlat ramzlarining tarixiy ahamiyati, ularda ifodalangan milliy qadriyatlar va shaxsiy munosabatingizni yoritishingiz kerak.

Esse uch qismdan iborat bo‘ladi:

Kirish: Davlat ramzlarining xalqimiz hayotidagi ahamiyati.

Asosiy qism: Bayroq, gerb va madhiyada aks etgan tarixiy hamda ma’naviy qadriyatlar, ularning mustaqillik bilan bog‘liqligi.

Xulosa: Davlat ramzlarining siz uchun ahamiyati va ularga bo‘lgan shaxsiy munosabatingiz.

Esse yozishda quyidagi savollardan foydalanishingiz mumkin:

Davlat ramzlari nima uchun mustaqilligimiz timsoli hisoblanadi?

Bayroq va gerbimizdagi belgilar qanday tarixiy va milliy qadriyatlarni ifodalaydi?

Davlat madhiyasi xalqimizning qanday ezgu intilishlarini tarannum etadi?

Nima uchun davlat ramzlarini asrab-avaylash va hurmat qilish muhim?

Siz davlat ramzlarimiz bilan nima uchun faxrlanasiz?

O‘qituvchi: Esseda tayyor ma’lumotlarni takrorlash bilan cheklanmasdan, o‘z fikringizni tarixiy dalillar va hayotiy misollar bilan asoslashga harakat qiling. Matn 120–150 so‘z atrofida bo‘lishi tavsiya etiladi.

O‘quvchilar: Belgilangan vaqt davomida mustaqil esse yozadilar.

3. “Mening fikrim – mening xulosam”

O‘qituvchi: Endi 2–3 nafar o‘quvchining essesini tinglaymiz. Tinglash davomida mavzuning yoritilishi, tarixiy dalillar va shaxsiy xulosalarga e’tibor qarating.

O‘quvchilar: O‘z esselarini o‘qib beradilar, sinfdoshlarining fikrlarini tinglaydilar.

O‘qituvchi: Juda yaxshi. Sizlarning esselaringizda davlat ramzlari xalqimizning boy tarixi, milliy qadriyatlari va mustaqilligi bilan bog‘liq holda yoritilgan.

Demak, davlat ramzlarini anglash – tariximizni bilish, ularni qadrlash esa milliy o‘zligimizni asrashdir.

IV. RAG‘BATLANTIRISH (4 daqiqa)

O‘qituvchi: Aziz o‘quvchilar, bugungi mashg‘ulotda sizlar davlat ramzlarimizning tarixiy ahamiyatini mustaqil tahlil qildingiz va o‘z fikrlaringizni esse orqali ifodaladingiz.

Faol ishtirokchilar quyidagi nominatsiyalar bo‘yicha rag‘batlantiriladi:

“Eng mazmunli esse” – mavzuni to‘liq va izchil yoritgan o‘quvchiga.

“Eng asosli fikr” – tarixiy dalillardan o‘rinli foydalangan o‘quvchiga.

“Eng ijodiy yondashuv” – o‘ziga xos fikr bildirgan o‘quvchiga.

“Eng ta’sirchan xulosa” – shaxsiy munosabatini mazmunli ifodalagan o‘quvchiga.

V. XULOSA (3 daqiqa)

O‘qituvchi: Aziz o‘quvchilar, bugungi mashg‘ulotimiz davomida davlat ramzlarimizning tarixiy va ma’naviy mazmunini tahlil qildik, xalqimizning boy merosi va mustaqillik qadri haqida fikr yuritdik.

Sizlar o‘z esselaringiz orqali davlat ramzlari xalqimizning tarixiy xotirasi, milliy g‘ururi va ezgu intilishlarini ifodalashini yoritib berdingiz.

Unutmang, bayrog‘imiz – mustaqilligimiz, gerbimiz – milliy o‘zligimiz, madhiyamiz esa xalqimiz birligi va Vatanga muhabbatining muqaddas timsollaridir.

Ularni hurmat qilish, tarixini bilish va qadrlash har birimizning fuqarolik mas’uliyatimizdir.

Bugungi mashg‘ulotimizni quyidagi fikr bilan yakunlaymiz:

“Tarixini bilgan avlod – milliy o‘zligini qadrlaydigan avloddir!”

Barchangizga faol ishtirokingiz uchun rahmat! Mashg‘ulotimiz yakunlandi.